

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/001

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 6 september 2022 diende ■■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (hierna : VMSW) om een afschrift te ontvangen van alle documenten en beslissingen omtrent het masterplan Baarle-Noordhoutkouter.

Op 14 september 2022 wijst de VSMW het verzoek af als zijnde te algemeen geformuleerd. De vraag naar *alle* documenten van het project in kwestie is te omvangrijk laat de VMSW nog weten en verzoekt daarbij om de vraag te specificeren en gewenste documenten concreet aan te geven.

Op 11 december 2022 dringt verzoeker nogmaals aan om de bestuursdocumenten met betrekking tot voormeld project te mogen ontvangen. Dit keer omschrijft hij de gevraagde documenten als volgt:

- de documenten waarin door de VMSW een standpunt over het project wordt ingenomen
- de voorbereidende documenten gebruikt om beslissingen te nemen
- de documenten i.v.m. de aanstelling van het studie bureau
- de communicatie met Volkshaard én de stad Gent
- een overzicht van alle beslissingen die in dit dossier reeds werden genomen

Op 20 december 2022 laat de VMSW verzoeker weten dat er voorlopig nog geen documenten kunnen worden bezorgd aangezien de stedenbouwkundige studie nog in opmaak is.

Op 22 december 2022 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen de beslissing van de VMSW. Dit beroep werd geregistreerd op 4 januari 2023

Op 3 februari 2023 werd de beslissingstermijn van de beroepsinstantie, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, verlengd van dertig kalenderdagen naar vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 6 september 2022.

De beslissing van de VMSW na de gevraagde specificatie van het oorspronkelijk verzoek dateert van 20 december 2022. Deze beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet. De beroepstermijn vangt bijgevolg pas aan vier maanden na kennisgeving van de beslissing.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 22 december 2022 is tijdig ingediend en wordt dan ook als **ontvankelijk** beschouwd.

Gegrondeid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten.

De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. De bestreden beslissing

Nadat verzoeker, zoals gevraagd, zijn oorspronkelijk verzoek betreffende het masterplan Baarle-Noordhoutkouter concreter had omschreven, weigerde de VMSW alsnog het verzoek in te willigen, althans voorlopig aangezien de stedenbouwkundige studie nog steeds in opmaak is. De VMSW steunt zich hiervoor op artikel II.33 van het Bestuursdecreet.

Verder meldt de VMSW dat het ook nog niet duidelijk is wanneer de studie zal afgerond zijn maar dat in de procedure wel een terugkoppeling naar de buurt is voorzien.

2. Inhoud van het beroepschrift

Beroeper acht het weinig waarschijnlijk dat er in december 2022 nog geen beslissingen in dit dossier zouden bestaan, zoals b.v. de aanstelling van het studie bureau. In de eerste weigering van 14 september 2022 stelde de VMSW immers dat de vraag naar *alle* documenten veel te omvangrijk zou zijn.

3. Toelichting door de VMSW

Om met kennis van zaken het beroep te kunnen beoordelen contacteerde de beroepsinstantie de VMSW. Na kennisname van het ingestelde beroep, bezorgde de VMSW de nodige info en 2 pdf-documenten aan de beroepsinstantie. In haar toelichting meldt de VMSW enkel te beschikken over het selectie- en gunningsverslag alsook over de gunningsbeslissing inzake de aanstelling van het studiebureau. Voor de overige gevraagde documenten wordt verwezen naar de documenten die door de sociale huisvestingsmaatschappij Volkshaard in het kader van het beroepsdossier OVB/2023/002 werden bezorgd.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

De beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker op 6 september 2022 een identiek verzoek omtrent het masterplan Baarle-Noordhoutkouter richtte aan de sociale huisvestingsmaatschappij Volkshaard. Bij gebrek aan inwilliging van dit tweede verzoek, diende verzoeker ook in dit tweede dossier een beroep in bij de beroepsinstantie met kenmerk OVB/2023/002. Aangezien beide bevroegde overheidsinstanties over andere stukken beschikken, worden beide beroepen afzonderlijk behandeld door de beroepsinstantie.

De VSMW bezorgde de beroepsinstantie 2 pdf-documenten inzake de aanstelling van het studiebureau:

- Het selectie- en gunningsverslag
- De gemotiveerde gunningsbeslissing

Beide documenten vermelden namen van natuurlijke personen alsook namen van rechtspersonen die heel duidelijk verwijzen naar de achterliggende natuurlijke persoon. Weliswaar is uit een klein onderzoek van de beroepsinstantie gebleken dat alle rechtspersonen met name architectenbureaus makkelijk online te vinden zijn met daarbij informatie over de architecten zelf. De beroepsinstantie meent dat met de vrijgave van de namen van deze rechtspersonen dan ook geen afbreuk wordt gedaan aan de persoonlijke levenssfeer.

Wat de overige natuurlijke personen betreft, verwijst de beroepsinstantie wel naar artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet. Voormeld decreetartikel stelt dat een verzoek tot openbaarmaking moet worden afgewezen indien de openbaarmaking afbreuk zou doen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, vertoont de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet bedoelde uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect. De decreetgever is weliswaar van oordeel dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend (wat nogmaals uitdrukkelijk werd bevestigd in een recent arrest van de Raad van State, RvS, arrest nr. 243.607 van 7 februari 2019, TBP 2019/6, 339: "Zoals reeds overwogen, moet er geen belangenafweging plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, en de weigering tot openbaarmaking moet niet door deze belangenafweging worden gemotiveerd."), maar wijst er desondanks op dat telkens en in concreto geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Vlaams Parlement, Parl. St. 2017-2018, nr. 1656/1, blz. 58).

Artikel 22 van de Grondwet waarborgt uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privéleven, net zoals artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dit doet. De bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet bedoelde uitzonderingsgrond bestaat er precies in om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privéleven te beschermen.

De beroepsinstantie merkt op dat bij onderzoek naar de uitzonderingsgrond met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer moet worden nagegaan of er al dan niet sprake is van informatie in een bestuursdocument die op de persoonlijke levenssfeer betrekking heeft. Namen van natuurlijke personen alsook namen van rechtspersonen, op basis waarvan ook de naam van de achterliggende natuurlijke persoon kan achterhaald worden, behoren ontegensprekelijk tot het privéleven van de betrokkenen en het privéleven vormt de kern van de persoonlijke levenssfeer (F. SCHRAM, Het decreet openbaarheid van bestuur. Een juridische analyse in historisch perspectief, Brugge, Vanden Broele, 247; Concl. Adv.Gen. bij HvJ 8 april 2014, nr. C-293/12, Digital Rights Ireland Ltd, nr. 61). Het openbaar maken van deze gegevens heeft aldus betrekking op de kern van een belang – het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven – dat de uitzonderingsgrond uit artikel II.34, 2°, van het Bestuursdecreet wenst te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur (RvS, nr. 234.609 dd. 2 mei 2016).

De beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat de openbaarmaking van deze namen afbreuk zou doen aan het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen, wat betreft de rechtspersonen geldt dit in zoverre op basis van deze namen ook de naam van de achterliggende natuurlijke persoon kan achterhaald worden.

Dergelijke namen dienen dan ook te worden afgeschermd in toepassing van artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet. Volgens artikel II.50, §1, derde lid van het Bestuursdecreet dient de beroepsinstantie in de regel alsnog de betrokken natuurlijke personen om toestemming aan te schrijven voor de vrijgave van de namen. In casu werden de betrokken personen gecontacteerd, weliswaar zonder enige reactie.

Overeenkomstig artikel II.45, §2 Bestuursdecreet is een gedeeltelijke openbaarmaking van beide documenten wel mogelijk. De beroepsinstantie stelt immers vast, dat mits weglating van de bovenvermelde persoonsgegevens, er geen reden is om de rest van de tekst van beide pdf-documenten aan de openbaarheid te onttrekken. Het gaat immers voor de rest om zeer algemene informatie, die gebaseerd is op het bestek. Er werd bovendien slechts 1 kandidaat geselecteerd en uitgenodigd om een offerte in te indienen. Bij de beoordeling van de gunningscriteria worden geen eenheidsprijzen vermeld enkel de in het bestek opgelegde maximumbedragen van de 2 deelopdrachten. Bijgevolg is het ingestelde beroep, wat de onder punt 3 gevraagde documenten inzake de aanstelling van het studie bureau betreft, dan ook als **gedeeltelijk gegrond** te beschouwen.

Aangezien de VMSW in haar toelichting aan de beroepsinstantie meedeelt over geen andere documenten te beschikken en voor het overige gevraagde verwijst naar de informatie die ons werd bezorgd door de sociale huisvestingsmaatschappij Volkshaard in het kader van het beroepsdossier met kenmerk OVB/2023/002, kan de beroepsinstantie niet anders dat het beroep voor het overige ongegrond te verklaren.

In artikel I.4, 3° van het Bestuursdecreet wordt de term “bestuursdocument” immers gedefinieerd als “alle informatie, ongeacht de drager ervan, die in het bezit is van een overheidsinstantie”. Vermits in casu werd vastgesteld dat de VMSW niet in het bezit is van de overige opgevraagde documenten, kan zij er uiteraard geen afschrift van verlenen. Het ingestelde beroep is wat de overige gevraagde documenten betreft dan ook **ongegrond**.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 22 december 2022 tegen de beslissing van de VMSW dd. 20 december 2022 wordt als ontvankelijk doch deels gegrond en deels ongegrond beschouwd.

Bijgevolg dient de VMSW de beide pdf-documenten (het selectie- en gunningsverslag en de gemotiveerde gunningsbeslissing) openbaar te maken door er een afschrift van te verlenen, mits weglating van de hierboven vermelde persoonsgegevens.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (zie artikel 11.44, §3, van het Bestuursdecreet).

Brussel, 17 februari 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter